

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Zvláštní škola Podbořany, okres Louny

Příčná 847, 441 01 Podbořany

Identifikátor školy: 600 083 179

Termín konání inspekce: 18. – 20. listopad 2003

Čj.:	064 132/03-5022
Signatura:	of3nx103

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve zvláštní škole
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve zvláštní škole
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v bloku předmětů: matematika, fyzika, řečová výchova a pracovní vyučování
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v bloku předmětů: český jazyk, občanská výchova, dějepis, vlastivěda a prvouka

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zvláštní škola v Podbořanech je příspěvkovou organizací, která je od 1. ledna 2001 v právním subjektu. Dle Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, které vydal Školský úřad v Lounech pod č.j. 244/00-KÚ dne 24. listopadu 2000 s platností od 1. ledna 2001, subjekt sdružuje zvláštní školu s kapacitou 118 žáků a školní družinu s kapacitou 12 žáků. V době konání inspekce nebyla kapacita školy překročena. Zřizovatelem subjektu je Město Podbořany, se sídlem v Mírové ulici 0615, 441 17 Podbořany. Škola realizuje vzdělávání a výchovu dle schválených vzdělávacích programů, které jsou určeny pro žáky s mentálním postižením. V době konání inspekce se v devíti třídách vzdělávalo 88 žáků, přičemž čtyři samostatné třídy jsou určeny žákům 4., 6., 7. a 8. ročníku, ve čtyřech třídách se vzdělávají společně žáci zvláštní a pomocné školy a v jedné třídě jsou společně vzděláváni žáci 8. a 9. ročníku zvláštní školy. Čtyři žáci s těžším mentálním postižením jsou integrováni do tříd zvláštní školy, jeden žák navštěvuje na žádost matky školu desátým rokem (schváleno pedagogickou radou dne 23. června 2003). V loňském školním roce vykonalo pět žáků komisionální zkoušku. Škola je spádová pro oblast Podbořanska, navštěvují ji např. žáci z Lubence, Blšan, Kryr, Petrohradu apod. Nepracuje zde Rada školy ani jiné občanské sdružení rodičů. Věkový průměr stabilizovaného pedagogického sboru je 44 let.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výchovně-vzdělávací proces v letošním školním roce zajišťuje 15 pedagogů (včetně ředitelky školy), tj. 14 učitelů a vychovatelka školní družiny, která současně vykonává i funkci učitelky (učí dvě hodiny týdně). Z celkového počtu všech pedagogů splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti osm pedagogů, tj. 53,3 %. Sedm pedagogů není kvalifikovaných pro práci ve speciální škole, v současné době jeden učitel studuje na pedagogické fakultě učitelství pro první stupeň základní školy a jeden pedagog studuje učitelství pro mateřské školy. Studijní obory nejsou v kombinaci se speciální pedagogikou. Všichni pedagogové mají praxi ve zvláštní škole. Při přidělování předmětů a celkových úvazků vychází ředitelka především z odborné a pedagogické způsobilosti učitelů, zohledňuje zájem o daný předmět a délku praxe pedagogů. Funkci výchovného poradce vykonává od roku 2000 učitel – speciální pedagog, který neabsolvoval kvalifikační studium výchovného poradenství na vysoké škole, ale zúčastňuje se v rámci dalšího vzdělávání dostupných akcí určených pro výchovné poradce a absolvoval kurz předprofesní přípravy pro mentálně postižené žáky.

Organizace činnosti a provoz školy vychází z organizačního řádu školy, který uvádí přehledné schéma řízení školy, předmět činnosti školy a kompetence všech zaměstnanců subjektu. Organizační struktura je vzhledem k velikosti zařízení funkční a účelná. Ředitelka úzce spolupracuje se svou zástupkyní a společně řídí činnost dvou úseků školy, tj. úsek pedagogických pracovníků a úsek provozních zaměstnanců. Řízení ekonomické oblasti je zcela v kompetenci ředitelky. Kompetence s pravomocemi jsou pedagogům přidělovány vždy na zahajovací pedagogické radě. Informační systém uvnitř školy je vzhledem k velikosti zařízení přehledný a jasný. Všichni zaměstnanci získávají informace v potřebném rozsahu a včas prostřednictvím konání provozních porad, pedagogických rad, na operativních schůzkách před vyučováním a individuálním rozhovorem s ředitelkou. Informace dlouhodobějšího charakteru (např. celoroční přehled plánu práce, týdenní pokyny, kriteria pro hodnocení práce zaměstnanců apod.) jsou vyvěšovány na nástěnce ve sborovně. Pro potřebu pedagogů jsou ve škole vytvořeny a funkčně pracují metodické orgány. Členy pěti metodických orgánů jsou všichni pedagogové školy kromě externího učitele hudební výchovy. Pravidelných schůzek těchto orgánů se zúčastňuje ředitelka nebo její zástupkyně a řeší se zde zásadní otázky metodického a organizačního charakteru vzdělávání a výchovy. Navíc vedení školy všem nekvalifikovaným učitelům doporučuje účast ve všech metodických orgánech. Z předložených zápisů metodických orgánů je zřejmé, že jednání jsou vedena konstruktivně, učitelé zde mimo jiné sjednocují požadavky na výuku v jednotlivých předmětech, vytvářejí testy a sestavují požadavky na doplnění potřebných pomůcek.

V letošním školním roce zde nepracuje začínající pedagog. Nekvalifikovaným učitelům je věnována potřebná pomoc prostřednictvím metodických orgánů, všichni pedagogové mají možnost využívat i moderní publikace v učitelské knihovně a odborné časopisy, zúčastňují se akcí v rámci dalšího vzdělávání a v neposlední řadě jim věnuje pozornost i vedení školy, které ochotně poskytuje nekvalifikovaným (ale i ostatním) pedagogům základní metodickou pomoc. Metodická pomoc je učitelům poskytována i na základě hospitační činnosti, kterou vykonává vedení školy, tj. ředitelka a její zástupkyně dle plánu kontrolní a hospitační činnosti. Obě uskutečňují vstupy do hodin s konkrétním cílem (např. využívání pomůcek, interakce a komunikace učitel – žák, žák – žák, motivace, respektování psychohygieny výuky apod.). Hospitační činnost je bohatá a přispívá ke zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu ve škole. Z uskutečněných hospitačních vstupů jsou pořizovány písemné záznamy, vedení školy provádí s vyučujícími rozborů hodin, které jsou podepsány všemi zúčastněnými stranami a uvádějí závěry, popř. doporučení ke zlepšení. Kromě hospitací provádí vedení školy i pravidelnou kontrolu vedení předepsané povinné dokumentace a prací žáků (školní a domácí sešity, výtvarné a rukodělné práce). Ředitelka školy má přehled o vzdělání i věkové struktuře zaměstnanců. V oblasti plánování lidských zdrojů se snaží v předstihu zajistit kvalitní „náhradu“ za odcházející pedagogy, dle provozních možností školy umožňuje učitelům zvyšovat si studiem kvalifikaci a doporučuje pedagogům i účast na všech dostupných vzdělávacích akcích. Škola využívá v rámci DVPP (další vzdělávání pedagogických pracovníků) akreditovaných vzdělávacích center a vedení školy preferuje účast na akcích, které úzce souvisejí se vzděláváním mentálně postižených žáků a v oblasti výpočetní techniky. Většina pedagogů projevuje o DVPP zájem, ale u některých není reakce vždy jednoznačná a zájem o vzdělávání není takový, jaký je ze strany vedení školy očekáván.

Hodnocení pedagogických pracovníků provádí ředitelka a její zástupkyně po hospitacích, adresně pochvalou na pedagogických radách, ve výjimečných případech (negativní zjištění) individuálně. V případě opakovaného negativního zjištění u více pedagogů hodnocení probíhá veřejně, spíše formou upozornění na vyskytnutý problém. Hodnocení většího rozsahu, např. při změně nadtarifních složek platu (ředitelka využívá stanovených a známých hodnotících kritérií) se uskutečňuje dvakrát ročně. Sebehodnocení pracovníků je prováděno neformálním

způsobem, osobním kontaktem zaměstnanců a vedení školy. Dle vyjádření ředitelky se většina pedagogů sebehodnotí spíše neutrálně či negativně.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výchovně-vzdělávací činnost probíhá ve školním objektu typu KORD, který byl dán do užívání v roce 1983. Dvoupodlažní objekt je rozdělen na dvě části, které slouží dvěma právními subjekty. Jedním subjektem je základní škola a druhým zvláštní škola. Obě školy mají samostatný vchod. Školní budova se nachází v klidné, obytné části městského centra. Zvláštní škola má pro výuku devět kmenových tříd a odborné učebny pro: výpočetní techniku, hudební výchovu, cvičnou kuchyňku a univerzální dílnu pro pracovní vyučování. Ve škole funguje knihovna, která je z části určena žákům (má stanoveny výpůjční hodiny) a zároveň slouží i učitelům jako učitelská knihovna. Jsou zde uloženy i učebnice. Škola využívá pozemek, který je mimo objekt. Pozemek se nachází v zahrádkářské kolonii (cca 10 minut chůze od školy po určené trase) a je využíván pro plnění osnov v rámci pracovního vyučování, současně slouží pro rekreační aktivity žáků. Škola nemá vlastní tělocvičnu a sportovní hřiště. Proto využívá dvě tělocvičny místní základní školy v Husově ulici 276 bez placení nájmu. Pro plnění osnov v rámci tělesné výchovy – lehké atletiky je využíváno veřejné sportovní hřiště a hřiště další základní školy v Husově ulici 445.

Žáci pracují s učebnicemi a pracovními sešity se schvalovací doložkou. Kromě toho využívají i jiných, např. alternativních učebnic, zejména pro zpestření výuky čtení, mluvnice a matematiky. Školní kabinety jsou velmi dobře vybaveny staršími i novými, trojrozměrnými i manipulačními pomůckami. Dle finančních možností jsou kabinetní sbírky doplňovány především v oblasti tabelárních pomůcek, zeměpisných map a dalších obrazových materiálů. Pro výuku slouží moderní audiovizuální technika (videa, barevné televizory, videokamera, CD přehrávače a radiomagnetofony). Škola vlastní dostatek audio a video nahrávek. V rámci projektu INDOŠ byla škola vybavena počítači (6+1) s napojením na internet. Od letošního školního roku může na základě povolení MŠMT využívat i jiných výukových programů, než pouze těch, které získala v balíčku s novými počítači.

Využívání materiálních zdrojů je nedílnou součástí kontrolní činnosti vedení školy, (hospitační činnost, kontrola připravenosti tříd apod.). Správce kabinetů vedou přehledy o vypůjčených pomůckách a na žádost ředitelky tyto sešity předkládají ke kontrole. Vedení školy nemusí přijímat opatření k využívání pomůcek, protože učitelé využívají v potřebné míře pomůcky z kabinetů, velké množství těchto pomůcek je během školního roku umístěno především ve třídách. Materiálně-technické zázemí školy není využíváno širší veřejností a slouží pouze potřebám školy. V kompetenci každého správce kabinetu je předkládat (ve spolupráci s metodickými orgány) návrhy na nákup či vyřazení pomůcek, doplnění učebnic, pracovních sešitů či dalších potřebných publikací. V oblasti plánování materiálně-technických podmínek vedení školy určuje priority, úzce spolupracuje s pedagogy a preferuje týmovou spolupráci.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou velmi dobré a umožňují efektivně realizovat zvolené vzdělávací programy.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Zvláštní škola realizuje v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol schválené vzdělávací programy, které jsou určeny žákům s mentálním postižením. Integrovaní žáci s těžším mentálním postižením mají kvalitně vypracované individuální vzdělávací programy. Na jejich tvorbě se spolupodíleli pracovníci školy a odborných poradenských pracovišť.

Vzdělávací programy jsou realizovány v souladu s údaji uvedenými v rozhodnutí o zařazení do sítě škol.

Vzdělávání probíhá podle platných učebních dokumentů. Žáci ve zvláštní škole jsou vyučováni podle Vzdělávacího programu zvláštní školy č.j. 22 980/97-22, žáci pomocné školy jsou vzděláváni v souladu se Vzdělávacím programem pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy č.j. 24 035/97-22. Ředitelka školy využila možnosti úpravy učebního plánu v rámci vzdělávacího programu zvláštní školy a v devátém ročníku snížila časovou dotaci v pracovním vyučování o dvě hodiny týdně. Jednou hodinou posílila český jazyk a druhou hodinu přesunula do nepovinného předmětu základy cizího jazyka, čímž došlo ke snížení počtu hodin daných učebním plánem pro devátý ročník, protože základy cizího jazyka (konverzace německého jazyka) patří do nepovinných předmětů, tj. nad rámec týdenní dotace povinných předmětů. V ostatních ročnících je vzdělávání vedeno bez možných úprav a v souladu s učebním plánem deklarovaného vzdělávacího programu.

V rámci vzdělávacího programu pro pomocnou školu byla provedena také možná úprava v rozsahu stanoveném učebním plánem, kdy byla snížena časová dotace tělesné výchovy o dvě hodiny týdně, zároveň byla o tyto hodiny posílena časová dotace čtení a počtů (po jedné vyučovací hodině). Současně byla o hodinu snížena časová dotace pracovní a výtvarné výchovy a o tuto hodinu byla posílena výuka řečové výchovy. Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání, výjimkou je pouze vedení některých třídních knih, kde se objevují nekonkrétní zápisy, ze kterých není možno průkazně zjistit plnění učebních osnov (např. suplování, název čteného textu, písňe apod.).

Výuka je až na výše uvedenou výjimku vedena v souladu s učebními dokumenty.

Kontrolní činnost v oblasti naplňování učebních dokumentů je průběžná. Ředitelka vede písemné záznamy ze všech uskutečněných kontrol. S výsledky kontrol vedení povinné dokumentace seznamuje všechny pedagogy veřejně, prostřednictvím vyvěšení výsledků na nástěnce. Učitelé jsou povinni se s výsledky kontrol seznámit, písemný dokument podepsat a odstranit zjištěné nedostatky. Ředitelka provádí následnou kontrolu.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Sestavení rozvrhu vyučovacích hodin respektuje téměř ve všech třídách a ročnících psychohygienická hlediska vzdělávání žáků s mentálním postižením. Výjimkou je pouze sled vyučovacích hodin v jednom celku v prvním ročníku, kde mají žáci pět vyučovacích hodin (ředitelka předložila písemný souhlas Krajského úřadu – odboru školství, mládeže a tělovýchovy s odlišným počtem vyučovacích hodin v prvním ročníku) a v pátém ročníku, kde mají žáci šest vyučovacích hodin v jednom celku. Stanovená délka přestávek nerespektuje psychohygienu vzdělávání žáků, protože mezi 4. a 5. a 5. a 6. vyučovací hodinou mají žáci pouze pětiminutové přestávky. Školní řád (je uveden ve Vnitřním řádu školy) obsahuje podstatné zásady o chování žáků ve škole, zacházení se školním majetkem a uvádí základní práva žáků jak vyplývají z Úmluvy o právech dítěte, současně jsou zde uvedena i práva rodičů. Provozní řády všech odborných učeben uvádějí pravidla chování a bezpečnosti v těchto prostorách. Vnější informační systém, zejména směrem k zákonným zástupcům žáků je funkční. Rodiče získávají potřebné informace na třídních schůzkách (4x ročně) formou individuálních informačních odpolední, dále mohou navštívit vyučující po vzájemné dohodě,

další informace získávají písemně – prostřednictvím sdělení v žákovských knížkách svých dětí a u vstupu do školy je pro ně i žáky nainstalována informační nástěnka se základními informacemi o chodu školy.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je, až na výše uvedené výjimky, funkční.

Výchovná poradkyně má speciálně pedagogickou kvalifikaci a pracuje podle vlastního, celoročního plánu. Vychází z analýzy poznatků předcházejícího školního roku. Má stanoveny konzultační hodiny, všichni žáci i zákonní zástupci jsou seznámeni s dobou, kdy ji mohou ve škole navštívit (konzultační hodiny jsou uvedeny v žákovských knížkách). Pozornost orientuje zejména do oblasti výběru vhodného povolání vycházejících žáků, kdy poskytuje konzultace žákům i jejich rodičům. Dále sleduje plnění školní docházky, zejména eviduje neomluvenou absenci žáků, spolupracuje s učilišti, Úřadem práce v Lounech, orgány péče o dítě při MěÚ v Podbořanech a odbornými poradenskými pracovišti (PPP, SPC apod.). Úzce spolupracuje s vedením školy a učiteli. Pravidelně se zúčastňuje jednání výchovné komise ve škole. Výchovná poradkyně neprovádí směrem k rodičům osvětovou činnost.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v bloku předmětů: matematika, fyzika, řečová výchova a pracovní vyučování

V průběhu inspekce se uskutečnily hospitace ve všech ročnících zvláštní školy. Stanovené výukové cíle byly vzhledem k aktuálnímu složení tříd vhodné, respektovaly mentální úroveň žáků a výuka byla přiměřeně náročná a konkrétní. Nově probírané učivo vždy navazovalo na již probraná a zažitá témata.

Výuku sledovaných předmětů zajišťovalo osm pedagogů, z nichž pět je odborně a pedagogicky způsobilých, zbývající tři učitelé (nekvalifikovaní) mají praxi ve speciální škole a zájem o práci s mentálně postiženými žáky. Nekvalifikovanost některých učitelů neměla žádný negativní vliv na sledovanou výuku. Výuka byla vždy vedena odborně a věcně správně.

Vzdělávání se uskutečňuje v čistých, esteticky hezky upravených a prostorově vyhovujících učebnách. Většina tříd je vybavena variabilním, vzhledem k výšce žáků vyhovujícím, žákovským nábytkem (jednostolky) a dalším potřebným nábytkem pro uložení pomůcek. Výzdobu tříd tvoří názorné tabelární pomůcky, žákovské práce. Součástí vybavení všech tříd je značné množství různorodých pomůcek. Žáci efektivně pracují s učebnicemi, pracovními sešity a dalšími, doplňkovými materiály (alternativní učebnice, nakopírované texty apod.). Učitelé pro názornost i zpestření výuky využívají v potřebné míře a vhodně moderní audiovizuální techniku, profesionálně i vlastnoručně vyrobené pomůcky.

Většina sledovaných hodin byla vedena formou frontálních činností, kdy učitelé v rámci samostatných prací diferencovali úkoly dle schopností jednotlivých žáků. Dominantní postavení ve sledovaných hodinách měli učitelé, kteří zejména v předmětech s převahou naukového charakteru předávali žákům již hotové informace bez možnosti, aby se žáci aktivněji zapojovali do objevování nového, či aby využívali vlastních postupů při řešení. Výjimkou byly vynikající, aktivně vedené hodiny fyziky (v sedmém ročníku) a matematiky (v prvním ročníku). V předmětech s převahou výchovného působení (pracovní vyučování a řečová výchova) věnují vyučující pozornost diferenciaci zadávaných úkolů dle schopností žáků. Pracovní skupinky vytvářejí vyučující tak, aby každý žák měl možnost zažít úspěch. Vyučující vnímají unavitelnost žáků, do hodin vřazují relaxační chvílky v různých formách, využívají změnu tempa práce a pestrost metod výuky. Nároky pedagogů na žáky jsou přiměřené, žáci nejsou přetěžováni.

Pro navození zájmu žáků o nové učivo využívají učitelé zejména v úvodu hodin motivační rozhovor, do kterého vřazují i poznatky z praktického života s využitím mezipředmětových

vztahů (ve spojení s prvoukou, přírodovědou, ročním obdobím apod.). V průběhu sledovaných hodin byli žáci motivováni pochvalou za aktivitu, snahu a pokrok v učení. Pokud měli žáci příležitost, tak se aktivně zapojovali do všech činností a projevovali zájem o výuku.

Ve všech navštívených třídách vládne přátelská atmosféra. Významné postavení při formování třídních kolektivů i osobností žáků mají učitelé, protože jsou vlídní, přátelští a umožňují žákům, aby vyjádřili vlastní názor, myšlenku či přání. V rámci řečové výchovy a pracovního vyučování vytvářejí žákům značný prostor pro diskusi a ochotně s žáky diskutují i na téma, které zdánlivě nesouvisí s výukou. Žáci jsou vychováni k vzájemné ohleduplnosti a sebedůvěře. Učitelé vedou žáky ke kultivovanosti slovního projevu, cílevědomě vyžadují odpovědi v souvislejších a srozumitelných celcích.

Z hospitační činnosti a kontrolou náhodně vytvořených souborů žákovských knížek a školních sešitů je zřejmé, že vyučující hodnotí žáky (klasifikují známkou) za pokrok v učení objektivně a že respektují individuální možnosti žáků. Učitelé preferují hodnocení za písemné úkoly, minimální pozornost je věnována hodnocení za ústní projevy. Pouze výjimečně jsou žáci vedeni k vzájemnému hodnocení a sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výše uvedeném bloku předmětů jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v bloku předmětů: český jazyk, občanská výchova, dějepis, vlastivěda a prvouka

V průběhu inspekce bylo hospitováno celkem 12 hodin, z toho 6 hodin českého jazyka, 2 hodiny dějepisu, 2 hodiny občanské výchovy, 1 hodina prvouky a 1 hodina vlastivědy. Cíle všech hospitovaných hodin - s výjimkou jedné hodiny občanské výchovy, která byla vzhledem k probíranému tématu neefektivní – byly vhodné a přiměřené k aktuálnímu stavu třídy a vzdělávacím potřebám žáků, probírané učivo navazovalo na látku předchozí.

Sledovaným předmětům vyučovali v devíti případech kvalifikovaní učitelé, pouze zmiňovanou hodinu občanské výchovy v VIII. třídě a dvě z hodin českého jazyka (v I. a V. třídě) vyučovaly nekvalifikované učitelky. Učivo bylo předáváno odborně a věcně správně.

Vyučování probíhalo ve kmenových třídách, které jsou vybaveny novým vhodným nábytkem, jsou esteticky uspořádány a vyzdobeny. Umístění pomůcek ve třídách podporuje širokou škálu jejich využití. Při vyučování bylo maximálně využito názoru, učitelé využívali připravené tabule, obrázky, vhodné učebnice, pracovní sešity, kartičky, mapy i trojrozměrné pomůcky (např. v prvouce).

Žáci byli motivováni v průběhu celého vyučovacího procesu, a to nejen motivačními výzvami a pochvalou, ale rovněž motivačním rozhovorem, filmem, básničkou či písničkou. Vhodně bylo využíváno i mezipředmětových vztahů. Žáci byli v hodinách aktivní a vyučující podporovali jejich vzájemnou spolupráci.

Stěžejní formou práce byla frontální výuka s výraznými prvky individuálního přístupu k jednotlivým žákům, objevila se i práce párová a práce v odděleních. Vyučující ve třídě se dvěma ročníky věnoval patřičnou pozornost oběma oddělením, podíl přímé práce s žáky a samostatné práce byl vyvážený. Ve vyšších třídách se projevila výrazná snaha vyučujících naučit žáky vyhledávat informace a pracovat s nimi. Při čtení sledovali učitelé porozumění čteného textu a pozornost věnovali výslovnostním potížím žáků. Rovněž psychohygieně byla věnována maximální pozornost – žáci pracovali v lavicích i na koberci, pravidelně byly zařazovány relaxační chvilky, vyučující sledovali psychohygienu psaní (úchop psacího náčiní, sezení, uvolňovací cviky).

Žáci akceptovali stanovená pravidla komunikace, vyučující nemuseli – ani ve vyšších ročnících – řešit výraznější kázeňské problémy, využívali příležitostí pro sociální rozvoj žáků a vedli je ke vzájemné toleranci.

Vyučující hodnotili v průběhu hodin především pochvalou, důsledně oceňovali pokrok a nechybělo konkrétní zhodnocení celé hodiny v jejím závěru. Občas bylo využito i sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků. Pokud vyučující hodnotili známkou, bylo hodnocení motivující a zdůvodněné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech jsou velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola pravidelně hodnotí své výsledky vzdělávání ve výroční zprávě o činnosti školy, na pedagogických radách a v metodických orgánech. Pro hodnocení žáků v předmětech – český jazyk, matematika, fyzika, vlastivěda a přírodopis zadávají pedagogové vědomostní testy, které jsou následně vyučujícími archivovány. Testy sestavují zpravidla v rámci metodických orgánů učitelé, kteří vyučují danému předmětu a jsou zadávány žákům od druhého ročníku. Jiné evaluační nástroje, vzhledem k mentálnímu postižení škola nevyužívá.

Testy jsou v rámci metodických orgánů vyhodnocovány a na základě výsledků je prováděna analýza. Rozbor výsledků slouží vyučujícím ke stanovení dalších vzdělávacích cílů sledovaných předmětů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou celkově velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Porovnáním údajů uvedených ve zřizovací listině školy a v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol ČŠI konstatuje, že oba dokumenty jsou v souladu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Úplné znění zřizovací listiny příspěvkové organizace Zvláštní škola Podbořany, okres Louny, vydané Městem Podbořany dne 13. 12. 2001 s dodatky (bez uvedení č.j.)
2. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 24. 11. 2000, vydané Školským úřadem Louny pod č.j. 244/00-KÚ s účinností od 1. 1. 2001
3. Rozvrh vyučovacích hodin podle tříd uplatňovaný ve školním roce 2003/2004
4. Schválené učební dokumenty realizované ve školním roce 2003/2004: Vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy č.j. 24 035/97-22, Vzdělávací program zvláštní školy č.j. 22 980/97-22
5. Třídní knihy uplatňované ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004 ve všech třídách zvláštní školy
6. Třídní výkazy všech ročníků zvláštní školy používané ve školním roce 2003/2004
7. Výběrem tvořené soubory katalogových listů žáků všech tříd zvláštní školy
8. Žákovská dokumentace – výběrem tvořené soubory žákovských knížek, školních sešitů s dalších písemných prací žáků hospitovaných tříd zvláštní školy
9. Zápisy pedagogických rad a provozních porad konaných ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004

10. Organizační řád školy uplatňovaný ve školním roce 2003/2004, s nabytím platnosti od 3. 1. 2002
11. Vnitřní řád školy uplatňovaný ve školním roce 2003/2004 , vydaný dne 23. 1. 2002
12. Řády odborných pracoven platné ve školním roce 2003/2004 : řád počítačové učebny, vydaný 5. 9. 2002, řád kuchyňky vydaný 2. 9.1996, dílenský řád vydaný dne 1. 9. 1999
13. Kritéria pro stanovení osobního ohodnocení platná pro školní rok 2003/2004, vydaná dne 1. 9. 2000
14. Písemný souhlas Krajského úřadu Ústeckého kraje s odlišným počtem vyučovacích hodin u žáků 1. ročníku – dopis č.j. 107054/03/SMT/2098/03
15. Přehled o nejvyšším dosaženém vzdělání (odborná a pedagogická způsobilost) všech pedagogických pracovníků vyučujících ve škole ve školním roce 2003/2004, zpracováno ředitelkou školy, listopad 2003
16. Plán práce výchovného poradce na školní rok 2003-2004
17. Plán hospitační a kontrolní činnosti 2002/2003
18. Výroční zpráva o činnosti školy a hospodaření školy – šk. rok 2002/2003

ZÁVĚR

Organizace činnosti a provozu školy je přehledná, účelné delegování pravomocí a přenos informací uvnitř školy vytvářejí potřebné podmínky pro velmi dobré fungování školy. Efektivní a účelná práce v metodických orgánech, kontrolní mechanismy vedení školy a vzájemně dobré vztahy v pedagogickém sboru umožňují i pedagogům bez potřebné kvalifikace (46,7 %) kvalitně realizovat zvolené vzdělávací programy.

Materiálně-technické zázemí školy je velmi dobré. Esteticky velmi hezky upravené učebny vytvářejí příznivé podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost. Žáci jsou vybaveni potřebnými učebnicemi a dalšími texty, vyučující efektivně využívají ve výuce všech dostupných pomůcek.

Výuka byla vedena především frontálně, za značné podpory názorných a dalších pomůcek. Dominantní postavení ve sledovaných hodinách měli učitelé. Zejména v předmětech s převahou naukového charakteru nebyl žákům vytvářen potřebný prostor pro aktivní učení, neboť většinu nových výukových informací získávali žáci již v hotové podobě od vyučujících. Všichni pedagogové mají empatii směrem k žákům, nestresují je, vytvářejí vhodné podmínky pro osobnostní a sociální rozvoj žáků a cíleně je vedou k rozvoji komunikativních dovedností. Učitelé hodnotí žáky objektivně, podle individuálních schopností. Motivační pochvalou oceňují snahu, aktivitu i pokrok v učení.

Jiné součásti školy nebyly předmětem inspekce.

Poslední inspekce se ve škole uskutečnila v říjnu 1998. Od té doby došlo zejména ke zkvalitnění v oblasti materiálně-technického zázemí školy tím, že: byla vybudována a vybavena odborná učebna výpočetní techniky, pro potřebu přípravy vyučujících na výuku byl nově pořízen kopírovací přístroj, postupně se obnovuje fond pomůcek a ve třech učebnách bylo vyměněno osvětlení. V oblasti personálního zajištění výuky došlo k úbytku odborně a pedagogicky způsobilých pedagogů (odstěhování, odchod do starobního důchodu), zároveň dva učitelé zahájili studium na vysoké škole pedagogického směru. Postupně se snižuje počet žáků ve škole. Nejvýraznější úbytek byl zaznamenán ve školním roce 2002/2003, kdy nebyl otevřen ani první ročník.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Erika Bednářová	v.r.
Členové týmu	Mgr. Hana Podešvová	v.r.
	Alena Pospíšilová	
	Marie Visingerová	

V Mostě dne 27. listopadu 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. 12. 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Eliška Vaňatová	v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Dělnická 21, 434 80 Most-Velebudice. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – OŠMT, Velká Hradební 48, 400 02 Ústí nad Labem	2003-12-17	064 153/03-5022
Zřizovatel – Město Podbořany, Mírová 0615, 441 17 Podbořany	2003-12-17	064 154/03-5022

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.